

Теме:

- Стварна и процесна легитимација
- Процесна сукцесија
- Супарничарство

Контролна питања

1. Одредите појам процесне легитимације.
2. Какав је значај процесне легитимације?
3. Дефинишите појам стварне легитимације.
4. По чему се процесна легитимација разликује од стварне легитимације?
5. На основу којих правила суд утврђује постојање стварне легитимације?
6. Дефинишите појам супарничарства.
7. Који се циљеви остварују установом супарничарства?
8. Који су услови за допуштеност супарничарства?
9. Према ком критерију је извршена подела супарничарства на јединствено и обично супарничарство?
10. По чему се разликују формално и материјално супарничарство?
11. Који су законски услови за допуштеност евентуалног пасивног супарничарства?
12. Под којим условима суд поставља супарничарима законског заступника за пријем писмена?
13. Кад долази до универзалне сукцесије у материјалноправним односима?
14. Кад долази до сингуларне материјалноправне сукцесије?
15. Да ли процесна сукцесија може бити сингуларна?
16. Какав је утицај универзалне грађанскоправне сукцесије на засновани процесни однос?
17. Да ли сингуларна материјалноправна сукцесија доводи аутоматски и до процесне сукцесије?
18. У којим случајевима долази до чисто процесне сукцесије?
19. Каква су дејства процесноправне сукцесије?
20. Да ли у часу наступања процесне сукцесије губе важност радње које је у парници предузео правни предходник?

Задаци за решавање на часовима наставе – страначка и процесна легитимација

1. Хранислав Ђокић из Крушевца напустио је супругу Милку Ђокић, домаћицу из Крушевца, и њу и њихову заједничку малолетну децу Мају и Горана, оставио без средстава за живот. Ради остваривања свог права на издржавање и права на издржавање своје деце, Милка Ђокић је пред

Основним судом у Крушевцу подигла тужбу у своје име и тражила да тужени плаћа по 22.5 % месечне зараде на име издржавања сваког детета.

☞ *Да ли је Милка овлашћена за покретање овог поступка?*

☞ *Ко би требало да буду странке у овом поступку и каква би Милкина улога евентуално могла да буде?*

☞ *Да ли она има овлашћење да покрене парницу за издржавање?*

2. У сабраћајном удесу до кога је дошло због исклизнућа трамваја из шина, Томислав Милић, по занимању обућар, задобио је трајна телесна оштећења и постао потпуно неспособан за рад. Ради остваривања свог права на накнаду штете, оштећени је 7.1.2015. подигао тужбу против Градског саобраћајног предузећа "Експрес", којом је тражио да суд наложи туженом исплату 25.000 дин. на име трошкова лечења, износ од 38.200 дин. на име четири доспеле рате новчане накнаде материјалне штете у виду ренте, настале потпуним губитком радне способности, као и да наложи туженом да убудуће плаћа ренту у износу од 17.000 дин. месечно на име накнаде штете због губитка зараде услед трајне неспособности за рад. На припремном рочишту одржаном 1. 2. 2015. пуномоћник туженог предузећа "Експрес" изјавио је да је 17. 1. 2015. тужилац умро и предложио обустављање поступка.

☞ *Како ће суд поступити у наведеној ситуацији?*

☞ *Да ли ће у овој парници доћи до сукцесије?*

☞ *Да ли су сва права на накнаду штете ненаследива?*

3. Бранко Петрић из Лесковца, власник породичне куће у Власотинцу, издао је кућу у закуп Петру Митићу из Власотинца. Јанко Дилић из Власотинца, власник суседне куће, поставио је на балкон своје куће сателитску антену и затворио прозор на кући свог комшије Бранка Петрића. Закупац је подигао тужбу којом је тражио да суд туженом Дилићу наложи уклањање постављене антене. Бранко Петрић је сазнао за парницу и изјавио да се меша на страни тужиоца. Пошто му јекупац запретио да ће раскинути уговор о закупу ако се антена не склони, Бранко је упутио суду поднесак који садржи обавештење о преузимању парнице.

☞ *До каквог вида сукцесије може да дође у датом примеру?*

☞ *Под којим је условима могућна процесна сукцесија?*

4. Јавни тужилац покренуо је поступак за заштиту од насиља у породици извршеног над малолетним И. М. од стране оца Бојана Митића.

Одговорите на следећа питања:

☞ *Да ли је малолетни И. М. страначки способан у овом поступку?*

☞ *Да ли је малолетни И. М. парнично способан у овом поступку?*

☞ *Да ли је малолетни И. М. активно процесно легитимисан за покретање овог поступка?*

☞ *Ко све може да покрене конкретан поступак и којим је то прописима регулисано?*

5. Суд је утврдио да Горан Попић, странка у поступку за накнаду штете, нема процесну легитимацију. То, истовремено значи да он нема:

- 1) Страначку способност;
- 2) Парничну способност;
- 3) Постулациону способност;
- 4) Ништа од наведеног;
- 5) Може да има све наведено.

Задаци за решавање на часовима наставе – супарничарство

1. Бранко Панић одлучио је да покрене парницу за повраћај пољопривредних машина које је пре више година дао на коришћење Мирку Томићу. Сазнао је, међутим, да су ове пољопривредне машине већ предмет парнице између Мирка Томића и његовог комшије Лазе Перића.

- ☞ Уколико Бранко одлучи да тужи Мирка и Лазу једном тужбом, о којој врсти супарничара би се радило?
- ☞ Који суд би био надлежан за поступање у овој правној ствари?
- ☞ Да ли је ово и врста нужног супарничарства? Образложите.

2. У току парнице за исплату дуга умро је тужени. Тужени има два законска наследника, од којих је један фактички неспособан. Наведите све процесне појаве и институте који су везани за овај догађај у парници.

3. Јавни тужилац покренуо је поступак за заштиту од насиља у породици извршеног над малолетним И. М. од стране оца Бојана Митића. Уз овај поступак, тужилац је покренуо поступак за лишење родитељског права против оба родитеља малолетног детета због злоупотребе родитељског права, будући да се и мајка придружила оцу у вршењу насиља.

- ☞ Да ли ће у овом случају доћи до заснивања супарничарства?
- ☞ Уколико хоће, о којој врсти супарничарства је реч?

4. Александар Тадић, грађевински инвеститор из Ниша, потражује на основу уговора о купопродаји станова у истој згради, 15 000 еура од Иване Николић из Ниша, 7 000 еура од Бојане Перковић из Ниша и 3 000 еура од Немање Станковића из Прокупља.

- ☞ Уколико је могуће заснивање супарничарства, наведите какво би то супарничарство било, имајући у виду критеријуме у погледу услова за заснивање и дејства.
- ☞ Наведите лица која могу бити обухваћена тужбом као сатужени.
- ☞ Наведите могуће разлоге за престанак супарничарства.

КВИЗ - СУПАРНИЧАРСТВО

1. Супарничарство је нагомилавање више странака у улози тужиоца или туженог.
а) да б) не
2. Између формалних супарничара постоји и правна и фактичка заједница, али она није истоветна.
а) да б) не
3. Кад тужени у парници истакне приговор да испуњење чинидбе дугује у заједници са другим лицем, у парници долази до заснивања супарничарства вољом туженог.
а) да б) не
4. Неки јединствени супарничари су истовремено и нужни супарничари.
а) да б) не
5. Супарничарство је увек истовремено и објективна кумулација тужби јер је у парници истакнуто онолико тужбених захтева колико има субјеката у страначким улогама.
а) да б) не
6. Принципална интервенција и супарничарска интервенција су идентични појмови.
а) да б) не
7. Евентуални пасивни супарничари су истовремено и јединствени супарничари.
а) да б) не
8. Неки супарничари не могу да имају заједничког пуномоћника.
а) да б) не
9. Парница не тече према евентуално туженом све док одлука којом је одлучено о захтеву према првотуженом не постане правноснажна.
а) да б) не